

ISLAMUL ÎN REPUBLICA MOLDOVA: ISTORIE ȘI PREZENT

Anatolie BAJORA, Ph.D. in history, postdoc East China Normal University

Populația spațiului pruto-nistean a intrat în contact cu civilizația islamică încă din Evul Mediu. La complexul istoric Orheiul Vechi (Şehr-al-Djedid), arheologii au descoperit ruine caracteristice culturii islamice: o moschee, două mausolee, și un caravan-serai. În perioada anilor 1363–1365, aici s-a aflat și reședința lui Abdullah-Khan, conducătorul Hoardei de Aur.

Din secolul al XV-lea, își fac apariția turcii otomani, tătarii din Crimeea, și nogaii, mulți dintre ei fiind semi-nomazi, au ales să se așeze în regiunile de stepă din sudul Moldovei (Bugeac). Orașele Tighina (Bender), Izmail, și Akkerman, de asemenea aveau o populație musulmană numeroasă, din punct de vedere etnic, majoritatea o constituiau tătarii. Au existat și localnici convertiți la islam, cel mai cunoscut dintre ei fiind Iliăș al II-lea Rareș, fost domnitor al Moldovei (1546-1551).

Ca rezultat, al Războiului Ruso-Turc din 1806-1812, Rusia anexează Basarabia, iar majoritatea musulmanilor au migrat la sud de Dunăre, cei care au mai rămas au fost izgoniți în regiunile interioare, în locul lor fiind aduși coloniști bulgari, găgăuzi etc.

În perioada sovietică, musulmanii vor veni în Moldova în special din regiunile Tatarstan, Caucaz și Asia Mijlocie.

După obținerea independenței de stat a Republicii Moldova (1991), islamul a cunoscut o dezvoltare ascendentă, iar primele informații oficiale despre numărul lor le avem de la recensământul din anul 2004. În 2011 islamul ca religie a obținut statut oficial în Republica Moldova, astfel marcând un nou început în evoluția și dezvoltarea sa.

Cuvinte cheie: Islam, Republica Moldova, religie, integrare, Europa de Est.

ISLAM IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: HISTORY AND PRESENT

The population of the Pruto-Dniester area came into contact with the Islamic civilization since the Middle Ages. At the historical complex Orheiul Vechi (Şehr-al-Djedid), archaeologists discovered ruins characteristic of the Islamic cult: a mosque, two mausoleums, and a caravanserai. During the years 1363–1365, it was also the residence of Abdullah-Khan, the leader of the Golden Horde.

From the 15th century, the Ottoman Turks, the Crimean Tatars, and the Nogai, many of them semi-nomadic, chose to settle in the steppe regions of southern Moldavia (Bugeac). The cities of Tighina (Bender), Izmail, and Akkerman also had a large Muslim population, ethnically, the majority of which were Tatars. There were also locals who converted to Islam, the most famous of them being Iliaş II lea Rareş, former ruler of Moldavia (1546-1551).

As a result of the Russo-Turkish War of 1806-1812, Russia annexed Bessarabia, and most of the Muslims migrated south of the Danube, those who remained were expelled to the interior regions, and Bulgarian, Gagauz, etc. settlers were brought in their place.

During the Soviet period, Muslims will come to Moldova especially from the regions of Tatarstan, the Caucasus and Central Asia.

After the state independence of the Republic of Moldova (1991), Islam experienced an upward development, and we have the first official information about their number from the 2004 census. In 2011, Islam as a religion obtained official status in the Republic of Moldova, thus marking a new beginning in its evolution and development.

Key words: Islam, Republic of Moldova, religion, integration, Eastern Europe.